

Ez a kincs neked, nekem, mindannyiunknak érték még ma is, amit érdemes megőriznünk. Őrizzük meg hát.

Fizikai képességeinkről állítják a tudós orvosok, hogy erőnlétünk a gyakorlástól függ. Ha szerveinket nem vesszük igénybe, elsatnyulnak, elsorvadnak. Fokozottan így van ez belső kincsünkkel, a hittel is. Ezért a ránk bízott drága kincset igyekezzünk megőrizni. Ámen.

TÖRÖK FERENC

A HANGVILLA

Ezelőtt jó néhány évvel földrengés rázta meg Jugoszlávia egyik kis városát, Skopljét. Mitha láthatatlan kezek rázták volna meg a mindenség tartóoszlopait, rettenetes nyughatatlansággal megmozdult a föld. A városba érkező mentőalakulatok szeme elé rettenetes látvány tárult. Mindenütt rom, jaj, pusztulás, halotti csend.

Egy orvos—műszaki-csoport kutat a romok között. Keresik a még feltehetően életbe maradtakat. Egyikük kezében egy fényes tárgy csillog, hasonló a villához, csakhogy kisebb. Csodálatos kis műszer, amelybe elektronikus hangrezonátor van beszerelve, és annak segítségével fel lehet fedezni a romok alatt lévőket. A megmaradt és eltemetett emberek egyre halkuló lélegzését a kis készülék azonnal jelzi, kétágú villája ide-oda hajladozik, felveszi a lélegzés ütemes ismétlődését, és a törmelék alól kiemelik a tehetetlen testet... Most egy félig épségben maradt ház romjain állanak. Az ezüstös kis villa ágai megmozdulnak, és a romok alól egy ötéves kislány élettelennek látszó testét hozzák a felszínre. Kis kezei még most is görcsösen szorítják a hajas babát. Könnyeket fakasztó, megrázó kép: szülei mellette fekszenek, holtan, örökre elnémultan. A kisleány megmenekül, de oda a gyermekszoba öröme, gyönyörű világa, oda a meseország.

Nincs fenségesebb hivatás e földön az életmentésnél, örök és győzelmes küzdelemben állani a halállal, rombolással, vésszel, tudatos és tervszerű pusztítással, vagy a világban még fellelhető betegségekkel. Különbözhetünk fajban, vallási meggyőződésben, a bőr színében, de egyben és másban azonosak vagyunk: a szenvedés és öröm elviselésében, illetve az előbbi kiiktatásában és az utóbbi állandósításában. Mert ugyan mivel elviselhetőbb a koporsó fájdalma a grönlandi halásznak, mint az afrikai négernek, vagy talán nem örvendez-e úgy gyermeke világrajjöttén az az ausztrál dokkmunkás, mint a szicíliai tengerész? Agyunk rostjaiban kergethetik egymást különböző gondolatok, de mindannyiunknak szíve és lelke van. Pál szerint: „Mert nincs különbség zsidó meg görög között, mert ugyanaz az Úra mindeneknek... akik őt segítségül hívják” (Róm 10,12).

Az életmentés egyetemes emberi parancs. Itt nemcsak a fizikai egyed, a „romlandó test” megtartásáról van szó, hanem szellemi értel-

mezésben a lélek megmentéséről is, az értékskála sértetlenségének megóvásáról.

Az evangéliumokban tudósítás esik Jézus élet- és lélekmentő szolgálatáról. Csodás epizódok elevenítik meg életmentő munkáját: feltámasztja a halálból a szeretett testvért, Lázárt, meggyógyítja a százados szolgáját, életre kelti Jairusz leányát, visszaadja vakok látását. Természetesen itt nem valóságos feltámasztásról van szó, mert csodát ő sem tehetett. Inkább arról, hogy az evangéliumok írói e csodatételekkel Jézus rendkívüliségét, páratlan és utánozhatatlan jellembeli fölényét akarták újból és újból kiemelni, feje fölé a glóriás fényt szétárasztani. Mindenesetre egy bizonyos, és ez az, hogy Jézus számára elveszett ember nem létezett. Ő a betegek, a vakok, a nyomorultak, a kisemmizettek felé is áldott lelkének mentő villájával közelített, s egymásután keltette életre a bánat, szomorúság, kétségbeesés, és nyomor romjai, nehezekei alól a rászorultakat. A farizeusok szívtelensége és kíméletlensége által okozott lelki földrengés áldozatai felé indult, és hitének erejével támasztotta fel az élőhalottakat, az elveszetteknek hitteket.

Zákheus a mohóság, a szolgálalkúság súlya alatt nyögött. Nem szerette senki sem, s a gyűlölet még mélyebbre süllyesztette. Jobbik énje tiltakozott lelkének romhalmaza miatt, de a szolgálat, a vám kíméletlen behajtása nem engedett időt a töprengésre. Jézus azonnal észre vette, szívének meleg érzésével közelített az erkölcsi halottnak tartott ember felé, és feltámasztotta a lelki halálból: „Mert nem az egészségeseknek van szüksége az orvosra, hanem a betegeknek.” A bűnös aszszonyt a paráznaság temette maga alá. Jézus itt is megállott az erkölcsi halál sírja fölött és a jóságos intelem érzetével közelített a megbotlott asszony felé. A tömeg igazi halált akart és éles követ szorongatott, de Jézus elébe állt a gyűlöletnek, és megmentett egy megtévedt, de el nem vesztett életet.

A mindennapok bőséges bizonyítékokkal szolgálnak arra, hogy az élet- és lélekmentés ma is isteni parancs, és szent emberi kötelesség.

Magam előtt látok egy ifjút. A sárga méreg, a züllés tanyáját járja. Talán a csalódás, vagy rossz barátok hajtották, hívták oda. Maga alá temette a kiábrándulás... akad-e valaki, aki az élőhalotthoz közelít, és ha igen, mivel? Akad, hála Istennek, akad. Egy anya, aki a búsulás és sírás utolsó könnyeivel ássa ki fiát a züllés romjai alól, mert egy anyának nincs rossz gyermeke, még ha a világ annak tartja is. Van, akit a gyász, a fájdalom temetett maga alá. Akadnak olyanok is, akik a szájalom semmitmondó, üres beszédével közelítenek. Ez csak félmunka, a sírás ettől még nem szűnik. Vannak olyanok, akik körülvezetik a temetőbe, rámutatnak a sírokra, szólván: a földön több a bölcső, mint a föld alatt a koporsó. Az ilyenek a szív „hangvillájával” közelítenek. Vannak a világban emberek, akiket a szegénység és a nyomor temetett el. Emberek, akiknek nem terítették az asztalon, nem hívja a kenyér. Akadnak, akik meg se próbálják a mentést, mondván: szegények és gazdagok mindig voltak és lesznek. Hála Istennek, sokan vannak olyanok, akik a szívükkel keresik a névtelen páriák százait, és kenyérrel, reménnyel, meleg ruhával húzzák ki a kétségbeesés romjai alól társaikat. Végtelen sorozatban elevenednek meg olyan esetek, amikor a szív és értelem felvevő készülékével kell közelíteni az emberhez. Igaza van a nagy német lélekbúvárnak, Adler Frigyesnek, amikor ezt mondja:

„Ha valahol a világ egyik sarkán vernek egy gyermeket, azért is hibásak vagyunk, mert nem tettünk még eleget.”

Az Istenhez való közeledés számunkra azt jelenti, hogy azt cselekedjük, amit általában emberségnek, jellemnek neveznek a szó leg-szorosabb és legnemesebb értelmében. Mi Istennel nem az eredendő bűn oldaláról beszélgetünk, hanem úgy, mint gyermek a megbocsátó édesapjával. És Isten közeledni fog hozzátok... Ő mindig velünk van.

Ne csak a szenvedés, a megrendítő valóság letagadhatatlan ténye, a koporsó, ne csak a csalódás, félelem indítson el Istenhez, de közeledj Hozzá örömdben és sikereidben egyaránt. „Ha az erdőszélen öszszetört madártojásra bukkansz, ne sírass meg annak sorsát, hanem gondolj az abból szárnyra kelő dalos madárra, mely tovább zengi az élet diadalát a romok fölött.” Szíved és tiszta értelméd együttérző melegével közelíts a gond és baj romjai alatt nyögő felebarátodhoz, lehelj életet a holtnak tűnő lelkekbe, és legyen az életed örök életre kelés. Szíved és lelked legyen antenna, amely tőled felebarátodig feszül, és vedd észre, hogy más is ember, társad, akinek boldogságáért, nyugalmáért, békéjéért felelőssé tett az Isten. Amen.

DR. SZÁSZ DÉNES

PRÉDIKÁCIÓVÁZLATOK

Zsid 11,6

Istennek tetszeni

Mi legtöbben emberek arra törekszünk, hogy társainknak tetszedjünk. És valószínű ez legtöbb cselekedetünknek a mozgató rugója. Már a kisgyermek is tetszeni akar. Még csupán pár éves és már tudja mi a szép. Csak bizonyos ruhaféléket hajlandó magára venni. Ifjú korban: lépésünk, testtartásunk, mozgásunk, beszédünk, vagy hallgatásunk által tetszeni akarunk, többeknek, vagy csupáncsak egyetlen egynek, a kiválasztottnak. Borbély, fodrász, azért ügyeskedik fejünkön, szabó, varrónő testünkön, kozmetikus vagy sebész arcunkon, hogy másnak, valakinek tetszedjünk. És ez a tetszeni akarás sokszor igen sok költségbe kerül. Mikor ez a jellemvonás veszít intenzitásából, tudd meg, közel van a lesekedő öregség, vagy a még ennél is rosszabb: a halál.

Ösztönösen rájön iskolázás nélkül is mindenki arra: hogyan lehet másnak tetszeni. Üdeség, szépség, kellem, jószág, külső és belső energia, erő, bátorság azok, amik által tetszedhetünk másoknak. De arra is rájön mindenki: mi az, ami által lehetetlen másoknak tetszeni: szögletesség, durvaság, renyhesség, elhanyagoltság, rendtelenség, tunyaság, tisztátalanság, külső és belső erő, jellem hiánya.

A vallásos ember nemcsak társainak, de Istennek is akart mindig tetszeni. A zsidó vallásban azok a külső jelek, rituális szokások, az imádkozás, az áldozás szertartásai ennek a tetszésnek érdekében alakultak ki.